

Det kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Vår ref:
07/2084-2
A10

Deres ref:

Dato:
22.10.2007

HØRINGSUTTALELSE FRA NITTEDAL KOMMUNE OM: FORMÅL FOR FRAMTIDA.

Nittedal kommune oversender med dette sin høringsuttalelse om NOU 2007:6: "Formål for framtida". Høringsuttalelsen har ikke vært til politisk behandling i kommunen, så høringsuttalelsen gjelder under forutsetning av Kommunestyrets godkjenning. Nittedal kommune gjør oppmerksom på at innholdet i uttalelsen kan bli noe endret på bakgrunn av den kommende behandling i Nittedal Kommunestyre.

Nittedal kommune har delt sin høringsuttalelse i to; en i forhold til forslaget til ny formålsparagraf for barnehagen og en for opplæring/skolen.

1) Forslag til nytt formål for barnehagen:

Barnehageloven § 1:

*«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemme
t ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring
og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på
åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdiene kommer til
uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religioner og livssyn, og
slik de er forankret i menneskerettighetene.*

*Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta
vare på naturen og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og
ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.*

*Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og
anerkjenne barndommens egenverdi.
Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og
trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme
likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»*

Nittedal kommune har følgende kommentarer til forslaget:

Representantene for barnehageområdet i kommunen mener deler av forslaget til ny formålsparagraf blir for vag og tenker da spesielt på formuleringen rundt grunnverdier og religion. Representantene hadde en diskusjon rundt dette og mener at det ikke er behov for en religionsspesifisering i formålsparagrafen, men at det er viktig å ta utgangspunkt i noen felles grunnverdier. Skal vi ha en barnehage for alle, er det verdiene og ikke religionstilhørighet som er grunnleggende. Representantene diskuterte i forlengelse av dette, viktigheten av å ivareta kulturen og historikken i vårt samfunn. Representantene valgte derfor å hente inn en setning fra Bostadutvalgets første utkast, sitat: "Barnehagen skal være kulturbærende og kulturskapende"

Setningen om medvirkning tilpasset alder og forutsetninger, mener representantene er overflødig. Dette gjenspeiles i flere andre uttrykk i teksten, som f. eks "barna skal få utfolde skaperglede, undring

og utforskertrang”, ”...møte barna med tillit og respekt,...”. I tillegg er medvirkning en egen lovparagraf i barnehageloven.

Representantene hadde også en diskusjon rundt siste formulering i teksten og da spesielt til ordet ”motarbeide” Representantene var noe uenige i forhold til bruken av dette begrepet, som representantene synes var negativt ladet. Motargumentet var at det er viktig å være litt slagkraftig og tydelig. Representantene endte likevel opp med forslag til en omformulering, som følger under i sin helhet:

Barnehagelovens § 1

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik de kommer til uttrykk gjennom tradisjoner og ved forankring i menneskerettighetene.

Barnehagen skal være kulturbærende og kulturskapende.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen og hverandre. Barnehagen skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme likestilling og vise nulltoleranse mot alle former for diskriminering.”

2) Forslag til nytt formål for opplæringen

Opplæringsloven § 1-2

Rektorkollegiet i Nittedal kommune mener det er viktig at opplæringsloven § 1-2 skal ivareta eleven som individ og være elevens lov basert på menneskerettighetene og FNs barnekonvensjon og det kulturelle mangfoldet som en skole representerer. Fellesskap og inkludering er det som kjennetegner skolen, og et flertall mener derfor at loven må være slik utformet at den bygger opp under disse kjerneverdiene og bidrar til at skolen er en nøytral arena med et demokratisk verdigrunnlag.

Rektorkollegiet var også opptatt av at prinsippet om tilpasset opplæring synliggjøres i opplæringsloven, enten i formålsparagrafen eller som departementet har antydning; i en egen paragraf.

Rektorkollegiet i Nittedal kommune foreslår følgende formulering av Opplæringslovens § 1-2:

«Opplæringa i skole og lærebedrift skal opne dører mot verda og framtida

og gi elevane historisk og kulturell innsikt.

Ho skal byggje på respekt for menneskeverdet, på åndsfridom, nestekjærleik, likeverd og solidaritet, slik desse grunnleggjande verdiane er forankra i menneskerettane og FNs barnekonvensjon..

Opplæringa skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i et inkluderande og demokratisk samfunn. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrang. Elevane skal lære å tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane med tillit og krav, og gi dei utfordringar og tilpassa opplæring som fremjar dannelse og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Skolen skal samarbeide med heimen.»

Konklusjon:

Rådmannen i Nittedal kommune ser det som positivt at formålene for barnehage og opplæring sees i sammenheng. Dette er i tråd med utviklingen der barnehagen som pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder er blitt styrket, og sammenhengen med skolen har blitt tydeligere, (NOU s12). (Dette er også understreket ved at barnehage og skole nå er lagt inn under samme departement.)

Rådmannen i Nittedal kommune er enig i at grunnskole og videregående opplæring bør ha felles formål for å underbygge sammenhengen i det 13- årige utdanningsløpet, og som også kommer til uttrykk i felles læreplaner.

Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMK) har vurdert at faget KRL etter ordningen fra 1997, ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til foreldrenes religiøse og filosofiske overbevisning. Denne dommen er avsagt etter at forslag til nytt formål for barnehage og opplæring er lagt fram. Rådmannen ser det som svært viktig at en ny formålsparagraf tar høyde for den kritikk som er kommet fra EMK og er i tråd med internasjonale menneskerettigheter Norge er folkerettslig bundet av. Referanse til begrepet ”kristen” bør ikke benyttes dersom dette oppleves kontroversielt av brukerne og kan medføre nye runder i rettsapparatet.

Med vennlig hilsen

Lou Cathrin Norreen
enhetsleder barn og unge
Direkte innvalg: 67 05 92 58